

LINGHEA

SRI LANKA

ÎNCEPE CĂLĂTORIA

CUPRINS

■	Introducere	8
■	Scurt istoric	12
■	Unde mergem	25
	📍 <i>Orientare pe hartă</i>	
	Colombo	25
	<i>Fort și Pettah 25, Parcul Galle Face Green și Insula Sclavilor 27, Sudul orașului Colombo 28</i>	
	Coasta de vest	29
	<i>Negombo și împrejurimile 30, Katutura 31, Beruwala, Bentota și împrejurimile 32, Ambalangoda 34, Hikkaduwa 34</i>	
	Sudul	35
	<i>Galle 35, De la Unawatuna la Mirissa 37, Matara 38, Tangalla și împrejurimile 40, Parcul Național Bundala 41, Tissamaharama și Yala 42, Kataragama 43</i>	
	Orașul Kandy	44
	<i>Lacul și împrejurimile 45, Templul Dintelui 46, Complexul Palatului Regal 48, Cele Trei Devale 49, Grădinile Botanice Peradeniya 50, Orfelinatul de Elefanți Pinnewala 50</i>	
	Zona deluroasă (Hill country)	52
	<i>Nuwara Eliya și împrejurimile 53, Parcul Național Horton Plains și Capătul Lumii 55, Haputale 55, Ella și împrejurimile 56, Piscul lui Adam 57, Ratnapura și împrejurimile 58, Uda Walawe și Sinharaja 58</i>	
	Triunghiul Cultural	59
	<i>La Nord de Kandy spre Dambulla 61, Dambulla 62, Sigiriya 63, Polonnaruwa 65, Minneriya și Kaudulla 70, De la Yapahuwa la Ritigala 70, Mihintale 77</i>	

	Estul	78
	<i>Trincomalee 78, Uppuveli și Nilaveli 80, Golful Arugam și împrejurimile 81</i>	
	Nordul	81
	<i>Jaffna 82, Peninsula și Insulele Jaffna 82</i>	
■	Timp liber	85
	Cumpărături	85
	Divertisment	87
	Sporturi și relaxare	88
	În concediu cu copiii	95
	Festivaluri	97
■	Masa în oraș	99
■	Sfaturi de călătorie	112
■	Hoteluri recomandate	130
■	Index	141
	Curiozități	
	<i>Denumirile insulei Sri Lanka de-a lungul timpului</i>	8
	<i>Repere istorice</i>	23
	<i>Dintele lui Buddha</i>	46
	<i>Ceaiul sriankez</i>	54
	<i>Sisteme de irigare în Sri Lanka antică</i>	74
	<i>Esala Perahera</i>	97
	<i>Calendarul evenimentelor</i>	98
	<i>Mic dejun și gustări</i>	101

SCURT ISTORIC

Trecutul insulei Sri Lanka este pe cât de lung, pe atât de variat. Aceasta datează încă dinaintea nașterii lui Hristos, fiind unul dintre cele mai vechi centre budiste din lume, dar și un amestec cosmopolit de aventurieri asiatici și europeni, comercianți și coloniști. Mulți dintre aceștia și-au lăsat amprenta asupra religiei, culturii și bucătăriei srilankeze.

PREISTORIE

Arheologii au reușit să descopere foarte puține despre urmele primelor așezări umane din Sri Lanka. Primii care au sosit pe insulă au fost aborigenii Vedda, despre care se spune că ar fi înrudiți cu popoarele aborigene din Australia, Malaezia și Insulele Nicobar. Aceștia ar fi ajuns în Sri Lanka în aproximativ 16 000 î.e.n. sau poate chiar mai devreme, supraviețuind în zonele izolate din estul insulei în număr din ce în ce mai redus.

Începând cu aproximativ sec. V î.e.n., valuri de coloniști au început să sosească în Sri Lanka din nordul Indiei. Se spune că primii sosiți aici au venit din statul Gujarat de azi, fiind urmați de imigranți din Orissa și Bengal. Aceștia, strămoșii poporului singalez modern, s-au stabilit pe coasta de vest, mutându-se treptat înspre centrul câmpiilor din nord unde, în 377 î.e.n., au întemeiat așezarea numită Anuradhapura. Acesta a fost primul mare oraș din Sri Lanka, rămânând centrul istoric al insulei pentru aproape 1 500 de ani.

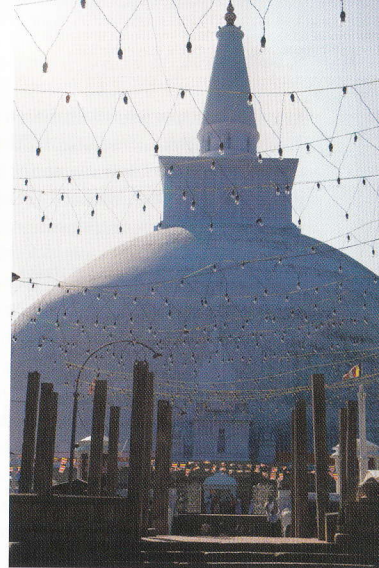
PERIOADA ANURADHAPURA

Primul moment de răscruce în dezvoltarea orașului Anuradhapura a fost instaurarea budismului în 246 î.e.n., adus pe insulă de către Mahinda, fiul marelui împărat budist indian Asoka. Mahinda l-a convertit rapid pe regele singalez

Devanampiya Tissa, care a îmbrățișat noua credință cu entuziasm. Budismul a furnizat singalezilor un important simț al identității naționale, iar Anuradhapura a dezvoltat curând un simț religios considerabil odată cu întemeierea mării mănăstiri Mahavihara și a altor instituții budiste.

La scurt timp după moartea lui Devanampiya Tissa însă, Anuradhapura a suferit prima invazie a tamililor din sudul Indiei, eveniment care avea să se repete de numeroase ori de-a lungul întregii istorii a insulei. Generalul tamil Elara a domnit timp de 44 de ani, până când faimosul rege-luptător Dutugemunu a reușit să îi alunge pe tamili, unind întreaga insulă sub conducerea singaleză pentru prima oară.

În anii care au urmat, orașul Anuradhapura a avut parte de perioade de stabilitate relativă, întrerupte de intervale haotice în care conflictele interne dintre invadatorii tamili și singalezii au lăsat insula în dezordine. În 473 e.n., de exemplu, infamul Kassapa și-a ucis tatăl, Regele Dhatusena, și a stabilit o capitală rivală la Sigiriya. În ciuda acestor revolte periodice, Anuradhapura a devenit unul dintre cele mai mari orașe de la acea vreme. Au fost irigate suprafețe întinse de câmpii aride și au fost construite rezervoare imense, în timp ce marile

Stupa Ruvanvalisaya – Anuradhapura

SCURT ISTORIC

mănăstiri ale orașului au servit drept bastioane ale credinței și ale învățăturii budiste. În timpul sec. IX-X însă, invaziile repetate ale tamiilor au doborât încet orașul Anuradhapura, până când, în 993, armata regelui Chola Rajaraja a devastat orașul. În urma acestui eveniment, orașul nu și-a mai revenit.

PERIOADA POLONNARUWA

După ce s-a ales praful de Anuradhapura, Chola a stabilit o nouă capitală în orașul Polonnaruwa. Poziția sa strategică (departe de India) a reprezentat un avantaj enorm, fiind mai puțin vulnerabil în fața atacurilor străine. Chola a domnit aici timp 75 de ani, până când a fost detronat de un alt mare rege-luptător singalez, Vijayabahu. Recucerirea orașului Polonnaruwa de către Vijayabahu a dus la o ultimă epocă de aur pentru cultura singaleză din nord. Succesorul său, Parakramabahu, a transformat orașul în unul dintre cele

Buddha la Polonnaruwa – epoca de aur a culturii singeze

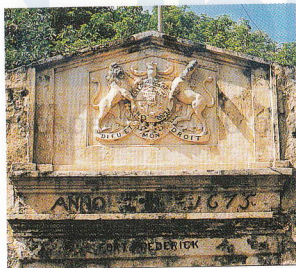
mai frumoase de la acea vreme, rivalizând cu orașul părăsit Anuradhapura. Încă o dată însă, invadatorii tamiili aveau să încerce desființarea capitalei singeze. În 1212, un nou val de invadatori din dinastia Pandya a sosit în oraș, iar în 1215 infamul Magha a preluat controlul asupra lui Polonnaruwa. Domnia sa haotică a lăsat orașul în paragină, mănăstirile au fost distruse, iar marile sisteme de irigare din nord ruinate, semnalând sfârșitul marilor civilizații singeze din nordul insulei Sri Lanka.

DECLINUL SINGHALEZILOR
ȘI ASCENSIUNEA ORAȘULUI JAFFNA

Odată cu destrămarea orașului Polonnaruwa, nobilimea singeză a migrat treptat în sud, într-o zonă relativ sigură printre dealuri, întemeind o serie de capitale tranzitorii. De-a lungul următoarelor două secole, marile instituții budiste de pe insulă s-au prăbușit, în timp ce influența tamiilor hinduși a început să se simtă în cultura și religia de pe insulă. În același timp, încă un val de invadatori tamiili a pus bazele unui nou regat, cu sediul în orașul Jaffna, în cel mai nordic punct al insulei, care s-a extins treptat spre sud și spre est, creând o cultură tamil-singeză care continuă și astăzi.

PORTUGHEZII

La începutul sec. XVI, ultimii reprezentanți ai aristocrației singeze au stabilit două centre de putere rivale: unul pe dealurile de lângă Kandy, iar celălalt lângă coastă, la Kotte, lângă Colombo de astăzi. Regatul Kotte a fost primul care a suferit distrugerii în urma unui nou val exotic de invadatori portughezi. Portughezii au sosit în 1505 în căutare de condimente, stabilind curând o fortăreață la Colombo (originea orașului modern), unde s-au implicat periodic în altercații

Intrarea în fortul Frederick (fort construit de olandezi) – Trincomalee

de pe insulă, preluând monopolul regelui singalez asupra vânzării de elefanți, precum și comerțul profitabil de mirodenii, cum ar fi piperul și nuca de betel. Invazia portugheză a fost însoțită de o campanie de activitate misionară, cu un număr considerabil de locuitori ai coastei convertiți la catolicism și cu distrugerea a numeroase temple. Așa se explică originea numeroșilor srilankezi cu numele de Silva, Pereira și Fernando, care populează insula până în ziua de azi.

REGATUL KANDY ȘI OLANDEZII

Un ultim bastion al puterii singeze a rămas totuși în picioare: regatul Kandy, îngropat adânc în dealurile de nepătruns din interior. În ciuda încercărilor repetate, portughezii nu au reușit să cucerească Kandy. Locuitorii orașului, în schimb, au lansat atacuri împotriva portughezilor, deși lipsa puterii maritime i-a împiedicat să îi evacueze definitiv pe intrușii europeni.

Speranța locuitorilor din Kandy de a-i alunga pe portughezi din Sri Lanka a dus la alianța acestora cu o altă putere

cu Kotte. Deși singalezii au reușit inițial să reziste în fața atacurilor portugheze pe uscat, aceștia nu au avut șanse în fața puterii maritime a Europei. Treptat, portughezii s-au răspândit de-a lungul coastei, anexând în 1619 Regatul Jaffna, aflat în declin. Aceștia și-au croit drum în jurul coastei până când și-au impus controlul asupra majorității câmpiilor

europene, olandezii, care începuseră să râvnească din ce în ce mai tare la resursele naturale bogate ale insulei.

Între 1638 și 1658, olandezii au atacat și au invadat fortărețele portugheze de pe coastă, deși nu au dat semne că ar înapoia aceste teritorii cucerite locuitorilor din Kandy. Impunându-și controlul asupra celei mai mari părți a insulei, olandezii au început să promoveze comerțul și să exploateze posibilitățile comerciale ale insulei. Aceștia au făcut eforturi pentru a promova credința protestantă calvinistă, în detrimentul catolicismului, pe care l-au declarat ilegal.

BRITANICII

Cu toate acestea, a treia și ultima dintre puterile coloniale a fost cea care a ocupat Sri Lanka: britanicii, care aveau să exercite cea mai lungă influență asupra insulei. La fel ca olandezii, britanicii (deja stabiliți cu fermitate în țara învecinată, India) erau de câțiva ani cu ochii pe Sri Lanka – în special pe portul cu poziție strategică Trincomalee. Spre deosebire de olandezi, aceștia au reușit să pună mâna pe insulă cu un minim de efort militar grație Războaielor Napoleoniene din Europa. Când Olanda a căzut în mâinile Franței în 1794, britanicii

Ășezare olandeză, 1682

